

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoP/24/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4620200959
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4620200959.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a členiek senátu JUDr. Marty Polyákovej a JUDr. Lenky Halmešovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: L. Z., nar. XX.XX.XXXX a O. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, deti matky: M.. O. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXXX/XX, E., t. č. P. O. I. XXXX/X, E., zastúpená : Advokátska kancelária Mihalda, Valach, Kišac, s. r. o., IČO: 36 663 051, so sídlom Gogoľova 18, Bratislava, a otca: T.. B. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXXX/XX, E., zastúpený JUDr. Zuzanou Valaskou, advokátkou so sídlom Topoľčany, Škultétyho 6 , o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany zo dňa 14. mája 2020 č. k. 9P/61/2020-34, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku (I.) o uložení vyživovacej povinnosti otcovi maloletých detí m e n í tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým ukladá otcovi maloletých detí povinnosť prispievať na výživu maloletého: L. Z. v sume 100,- euro mesačne a na maloletého : O. Z. v sume 100,- euro mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletých detí podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd uložil otcovi maloletých detí povinnosť platiť výživné vo výške 500 eur mesačne na každé dieťa jednotlivo až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Topoľčany pod sp.zn. 10P/209/2019. Návrh odôvodnila tým, že sa v decembri 2019 spolu s maloletými deťmi odsťahovala zo spoločnej domácnosti, v ktorej dovtedy žili spolu s otcom detí z dôvodu, že sa jej ďalšie spolužitie s manželom stalo pre ňu neznesiteľným. Uviedla, že na Okresnom súde Topoľčany prebieha pod sp. zn. 10P/209/2019 konanie o rozvod manželstva (a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode), v ktorom požaduje na čas po rozvode deti zveriť do jej osobnej starostlivosti a upraviť styk otca s maloletými deťmi. Výživné v návrhu na rozvod manželstva žiadala určiť vo výške 215 eur mesačne. V predmetnej veci bolo vydané na návrh matky neodkladné opatrenie zo dňa 14.02.2020 č. k. 10P/209/2019-75, ktorým súd až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej rozhodol o zverení detí do osobnej starostlivosti matky, pričom zároveň dočasne upravil aj styk otca s maloletými deťmi. Otec následne začal platiť výživné na deti vo výške 40 eur na každé dieťa. V mesiaci marec 2020 zaplatil výživné na obe deti spolu v sume 160 eur, pričom určil, že sa jedná o výživné za dva mesiace, a to február a marec 2020. Matka v dôsledku správania sa otca poukázala na naliehavú potrebu dočasného určenia vyživovacej povinnosti vo vzťahu k deťom, keďže otec v súčasnosti na výživu detí prispieva len skoro v zákonom stanovenom minimálnom rozsahu a aj to mesiac pozadu. Matka uviedla, že jej čistý príjem je v priemere 700 eur mesačne, pričom otec má čistý príjem v priemere 2512 eur mesačne. Ďalší príjem otca plynie aj z nájomného vzťahu, na základe ktorého otec prenajíma 3-izbový byt v E.. Dodala, že nedokáže jednostranne iba zo svojho príjmu dostatočne zabezpečiť výživu oboch detí, pričom deti sú na finančný príspevok otca odkázané.

2. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým otcovi uložil povinnosť platiť výživné na obe maloleté deti vo výške 150 eur mesačne na každé dieťa jednotlivo, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky (výrok I.). Zároveň poučil účastníkov konania, že môžu podať na súd návrh na začatie konania vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva rodičov maloletých detí (výrok II). Posledným výrokom rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok III.).

3. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 2 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326, § 328 ods. 1,2, § 337 ods. 1, § 366 Civilného sporového poriadku, § 62 ods. 1 -5, § 63 ods. 2 Zákona o rodine, ako aj skutočnosťami zistenými z obsahu spisu na základe čoho dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia je návrh matky len čiastočne dôvodný a nemožno vyhovieť jej návrhu na priznanie výživného neodkladným opatrením v ňou požadovanej výške. Poukázal na to, že Okresný súd Topoľčany uznesením č. k. 10P/209/2019-75 zo dňa 14.02.2020 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 10P/209/2019 zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, zároveň upravil styk otca s maloletými deťmi. Voči výroku o úprave styku podala matka odvolanie. Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 9CoP/12/2020-126 zo dňa 23.04.2020 zmenil uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku týkajúcom sa úpravy styku otca s maloletými deťmi a upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený sa s nimi sťahovať každý párný týždeň od štvrtka od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a každý nepárny týždeň od utorka od 15.00 hod. do štvrtka do 15.00 hod. Súd prvej inštancie ďalej zistil, že príjem otca detí zo zamestnania predstavuje 2.512 eur a príjem z prenájmu 250 eur, t. j. celkovo jeho mesačný príjem predstavuje 2.762 eur. Matka má podľa jej vyjadrenia podstatne nižší príjem 700 eur mesačne.

4. Poukázal na skutočnosť, že matka v konaní o rozvod manželstva požadovala výživné vo výške 215 eur dieťa a v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia požaduje už 500 eur mesačne na dieťa, pričom od podania návrhu na rozvod manželstva (17.12.2019) po podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci výživného (24.04.2020) prešla len pomerne krátka doba. Uviedol, že matka doklady na preukázanie ňou tvrdených výdavkov nepredložila, pričom sa žiadnym spôsobom nevyjadrila k výdavkom na školu, mimoškolské a voľnočasové aktivity v súvislosti s aktuálnou spoločenskou situáciou a s pretrvávajúcimi preventívnymi opatreniami zavedenými za účelom zamedzenia šírenia ochorenia COVID-19. Na druhej strane dôvodil, že matke boli neodkladným opatrením deti zverené do osobnej starostlivosti a zároveň bol upravený styk otca s maloletými deťmi. Matka teda finančne zabezpečuje potreby maloletých detí a otec jej na to prispieva sumou 2x40 eur mesačne, čo je vzhľadom na ním dosahovaný príjem suma neadekvátne. Vzhľadom na objektívne preukázaný príjem otca, ktorý do decembra 2019 finančne zabezpečoval rodinu, musel súd aj pri dočasnej úprave prihliadať na životnú úroveň, ktorú deti do odchodu zo spoločnej domácnosti s otcom zdieľali. Dodal, že na matkou uvádzaný a nepreukázaný príjem z podnikania otca v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia súd prihliadať nemohol, nakoľko nerozdelený zisk obchodnej spoločnosti nemožno automaticky považovať za príjem otca, keď v konaní nebolo preukázané či tento zisk bol otcovi aj reálne vyplatený. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že úprave vyživovacej povinnosti v nevyhnutnej miere v zmysle § 366 CMP v tomto prípade zodpovedá určenie výživného vo výške 150 eur mesačne na každé dieťa zvlášť, majú za to, že týmto spôsobom bude výživa maloletých detí v nevyhnutnej miere zabezpečená. Uviedol, že takto určené výživné predstavuje spolu 300 eur mesačne na obe deti, t. j. cca 11 % dosiaľ osvedčeného príjmu otca. Vyššie výživné podľa názoru súdu nebolo možné neodkladným opatrením určiť, nakoľko súdu nie sú aktuálne známe reálne výdavky posudzovaných osôb. V rámci dočasnej úpravy výšky výživného súd tiež prihliadal na rozsah úpravy styku stanovený už skôr vydaným neodkladným opatrením, z ktorého vyplýva realizácia styku otca s deťmi prakticky 10 dní v príslušnom mesiaci. Súd prvej inštancie zároveň poučil účastníkov konania, že môžu podať na súd návrh na začatie konania vo veci samej - o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva. O trovách konania o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol súd podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie otec, ktorý napadol výrok I. o dočasnej úprave výšky výživného. Poukázal na skutočnosť, že deti boli formálne neodkladným opatrením zverené do starostlivosti matky, avšak starostlivosť otca o ne bola prostredníctvom určeného styku širšia než starostlivosť matky. Uviedol, že od uzatvorenia škôlky sú deti vo faktickej sriedavej osobnej starostlivosti

oboch rodičov, ktorí obaja zabezpečujú rovnakú starostlivosť o maloleté deti, keď napr. v apríli boli deti u otca z 30 dní 17 dní, v máji budú z 31 dní 18 dní. K výdavkom matky uviedol, že tieto vôbec nemajú absolútne žiadnu oporu v dôkazoch. Matka platí stravu v MŠ a otec platí deťom školné. Matka dala do nákladov poplatok za angličtinu, ktorý uhrádza len otec. Uviedol, že v dôsledku opatrení s vírusom Covid 19 však nefungujú škôlky, neplatí sa teda strava, ani plávanie a angličtina. Namietal aj matkin výdavok na bývanie, keďže bývajú v domácnosti svojej matky a jej starej matky v 3 izbovom byte, preto je nemožné, aby bol podiel detí na náklady bytu vo výške 250,- eur mesačne. Rovnako je nereálny výdavok na stravu vo výške 450 eur mesačne. Zdôraznil, že aj otec má v súvislosti so starostlivosťou o deti výdavky korešpondujúce času, ktorý u neho strávia. Poukázal aj na skutočnosť, že nemá príjem z prenájmu bytu, pretože sa s matkou dohodol, že jej dá predmetný byt k užívaniu, a preto musel dať nájomcom výpoveď z nájmu bytu. Podľa názoru otca v tejto veci neboli splnené predpoklady pre vydanie neodkladného opatrenia z uvedených dôvodov. Záverom dodal, že nie je splnený ani argument nevyhnutnej miery výživného na 150 eur mesačne na 4 ročné dieťa, ktoré ani nechodí do škôlky a na krúžky. Zdôraznil, že formou neodkladného opatrenia súd nesmie zohľadňovať kritérium podieľania sa detí na životnej úrovni rodičov, lebo rozhodujúce sú len reálne nevyhnutné výdavky detí. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie a návrh matky zamietol.

6. Matka sa k podanému odvolaniu otca v písomnom vyjadrení uviedla, že v zmysle neodkladného opatrenia, ktorým bol určený styk otca s deťmi, maloleté deti strávia u otca 10 dní v mesiaci, čo je oproti súdom určenej starostlivosti u matky o dvojnásobok menej. Nesúhlasila preto s názorom otca, že väčšiu časť svojej vyživovacej povinnosti si tak plní formou osobnej starostlivosti. Argument otca o opatreniach, výsledkom ktorých boli mimo iné aj zatváranie predškolských zariadení v súčasnosti považuje za bezpredmetný. Matka poukázala na to, že príspevok otca vo výške 40 eur na mesiac na každé zo svojich detí nepostačuje ani len na zabezpečenia nevyhnutných životných potrieb detí, keď čistý príjem ich vlastného otca presahuje 4 000 eur mesačne. Dôvodila, že jej priemerný mesačný príjem podľa daňového priznania je za roky 2018 a 2019 v priemere 386 eur. Uviedla tiež, že čo sa týka výšky výdavkov matky na maloleté deti, tak tieto predložila spolu svojím návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a tvoria celkovo 1 159,60 eura na obe, pričom vzhľadom na charakter naliehavosti neodkladného opatrenia v podobe uloženia povinnosti otca platiť výživné, matka svoje výdavky nebola povinná dokazovať v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. Zdôraznila, že so svojím čistým príjmom vo výške 386 eur dostatočne nedokáže zabezpečiť ani základne životné potreby detí. Navrhla napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdiť.

7. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

8. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „CMP“ a § 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 65, § 66 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „CMP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť.

9. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

10. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

12. V prípade návrhu na vydanie neodkladného opatrenia bude potrebné skúmať, či je nárok osvedčený a či je neodkladné opatrenie potrebné. Potreba úpravy pomerov musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Samotný atribút bezodkladnosti však bez ďalšieho neznamena, že ide o akútny a jednorazový stav. Potreba upraviť pomery môže byť bezodkladná a pretrvávať aj po určité dlhšie časové obdobie. Súd preto nemôže danú podmienku považovať za nespĺnenú iba z toho dôvodu, že sa navrhovateľ nedomáhal ochrany prostredníctvom neodkladného opatrenia ihneď po reálnom vzniku potreby bezodkladne upraviť pomery. Rozhodujúce je výlučne kritérium splnenia uvedených podmienok v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. V súvislosti s vyhodnotením potreby bezodkladne upraviť pomery musí súd nevyhnutne skúmať aj splnenie ďalších predpokladov

na nariadenie neodkladného opatrenia a otázku ich osvedčenia zo strany navrhovateľov, vrátane hodnoverného osvedčenia dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Pretože CMP v jeho tretej časti obsahuje len úpravu niektorých ustanovení o neodkladných a iných opatreniach súdu, keď v zmysle ustanovení § 365 až 368 CMP je možné nariadiť neodkladné opatrenie vo veciach ochrany maloletého, výživného, osobnej starostlivosti maloletého a vo veci povolenia súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých, na neodkladné opatrenie o úprave styku rodiča s maloletým dieťaťom je potrebné aplikovať právnu úpravu ustanovení § 324 a nasl. CSP.

13. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k tomu záveru, že odvolanie otca maloletých detí je čiastočne dôvodné, preto uznesenie súdu prvej inštancie bolo potrebné zmeniť v napadnutej časti určenia vyživovacej povinnosti tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia. Otec maloletých detí v odvolaní namietal naliehavosť určenia vyživovacej povinnosti, ktorá námietka však nebola dôvodná. Zo spisu vyplynulo, že matka s maloletými deťmi s otcom od decembra 2019 nežijú v spoločnej domácnosti, pričom otec na maloleté deti od februára 2020 prispieva vo výške 40 eur mesačne na každé dieťa. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že táto suma je nepostačujúca a nespĺňa požiadavku prispievania na výživu detí v nevyhnutnej miere, a to s poukazom na nevyhnutné výdavky detí, ako aj príjem otca. Námietku otca, že maloleté deti sú prakticky polovicu mesiaca v jeho osobnej starostlivosti a z toho dôvodu otec hradí polovicu výdavkov na deti, nepovažoval odvolací súd za dôvodnú, pretože maloletí boli rozhodnutím súdu zverení do osobnej starostlivosti matky, ktorá v prevažnej miere hradí výdavky detí. Ako uviedla matka, v súčasnej dobe nie je relevantný ani argument otca o odpadnutí výdavkov v súvislosti s opatreniami proti šíreniu vírusu Covid 19, keď navyše od septembra budú mať deti riadne predškolské ako aj voľnočasové aktivity, ktoré si vyžadujú pravidelné úhrady.

14. V časti určenia výšky vyživovacej povinnosti otca na maloletých synov je však potrebné prisvedčiť odvolacej námietke otca detí, že výživné vo výške 150 eur mesačne na každé dieťa nebolo určené v nevyhnutnej miere ako to vyžaduje ust. § 366 CMP. Matka rozpísala výdavky na maloleté deti na sumu 1159,60 eura mesačne, ktoré ako správne uviedol otec, neboli žiadnym spôsobom zdokladované. Súd prvej inštancie tiež konštatoval, že tieto výdavky neboli matkou osvedčené. Ako správne namietal otec, niektoré nepreukázané výdavky boli neopodstatnené už s ohľadom na ich výšku, ako napr. suma 450 eur na stravu maloletých detí a suma 250 eur na bývanie v byte, v ktorom žije matka s deťmi spolu s jej matkou. Odvolací súd uvádza, že povinnosť platiť výživné v nevyhnutnej miere znamená uspokojovanie nevyhnutných základných potrieb maloletých detí. Výšku vyživovacej povinnosti určenú na sumu 150 eur na dieťa preto nepovažoval za dôvodnú. Je potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že ide len o štvorročné deti, ktorým osobnú starostlivosť zabezpečuje aj otec, a to minimálne 10 dní v mesiaci. Navyše sám otec sa podieľa aj na úhrade niektorých osobitných výdavkov maloletých (úhrada školného, angličtiny). Sporným tvrdením matky, že jej priemerný čistý príjem za roky 2018 a 2019 je 386 eur a nie 700 eur ako to uvádzala ona sama v návrhu, sa bude zaoberať súd v rámci dokazovania vo veci samej (v rozvodovom konaní alebo v prípadnom konaní o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu).

15. Odvolací súd preto dospel k záveru, že nariadeným neodkladným opatrením je plne postačujúce dočasne upraviť vyživovaciu povinnosť otca vo výške 100,- eur mesačne na každé maloleté dieťa, ktorá suma spolu s rodinnými prídavkami nepochybne pokryje nevyhnutné výdavky na maloleté deti a zodpovedá aj veku detí. Takto určená výška vyživovacej povinnosti otca zodpovedá aj ustanoveniu § 366 CMP, ktoré umožňuje súdu neodkladným opatrením nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

16. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že pri nariadení neodkladného opatrenia súd nevykonáva dokazovanie a vychádza iba zo skutočností osvedčených z obsahu spisu, preto aj výšku vyživovacej povinnosti otca určuje v neodkladnom opatrení v len v nevyhnutnej miere, ktorá nemusí zodpovedať skutočným možnostiam otca. Tak ako uviedol aj súd prvej inštancie, aj po nariadení neodkladného opatrenia nič nebráni tomu, aby rodičia maloletého dieťaťa podali návrh na začatie konania o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu. Pokiaľ bude začaté konanie o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu, v tomto konaní po vykonanom dokazovaní súd na základe zistených schopností a možností rodiča prispievať na výživu maloletých detí určí výživné vo výške zodpovedajúcej výsledkom vykonaného dokazovania.

17. Vzhľadom k vyššie uvedeným dôvodom odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil v napadnutom výroku o určení vyživovacej povinnosti otca tak, že otec je povinný prispievať

na výživu maloletých detí výživným vo výške 100 eur mesačne na každé dieťa jednotlivo, ktoré je otec povinný platiť k rukám matky vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred.

18. O trovách konania odvolací súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP a § 396 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

19. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).